

MAGYAR KÁVÉSIPAR

MAGYAR VENDÉGLŐS- ÉS KÁVÉS-IPAR

• XXV-İK •
ÉVFOLYAM

A BUDAPESTI KÁVÉSIPARTESTÜLET, A KÁVÉ-
SOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE ÉS A FŐPINCÉREK
ORSZÁGOS EGYESÜLETE HIVATALOS LAPJA

BUDAPEST 1922.
AUGUSZTUS 15.

Postatakarékpénztári c s e k k -
s z á m l a : 47.368.

Szerkesztő és lapfőigazgató: BARTA MANÓ

Telefon: 68—15.

Előfizetési árak: Egész évre 200 korona, félévre 100 korona
A lapot ipartársulati tagok a tagdíj fejében ingyen kapják

16
szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bpest, VI, Teréz-körút 24/a
Megjelenik minden hó 1. és 15. napján.

Olvasóinkhoz!

A folytonosan emelkedő nyomdai költségek ismételt emelkedése, a papír áranak óriási drágulása folytán az összes nyomdai termékek árát azok több mint kétszeresére emelték. Minthogy az ily módon megnövekedett költségeket olvasóinkra áthárítani nem áll módunkban, lapunk zavartalan megjelenhetése érdekében ahhoz a megoldási módhoz kellett fordulnunk, hogy lapunk terjedelmét redukáljuk. Azon leszünk, hogy e redukált terjedelemben is minél teljesebb mértékben szolgálhassuk a magyar kávéipar érdekeit. Nagyon természetes, hogy amint a viszonyok megengedik, ismét a régi terjedelemben, sőt ha lehet, még bővebben fogunk megjelenni. Addig kérjük olvasóink elnézését.

Kartársainkhoz!

A hatóságok és a napisajtó közléseiből tudjuk, hogy a kormány és a nemzetgyűlés programjába vette a már türehetetlenné vált drágaság letörését. E végből az összes ellenőrző szervek kiterjedt felhatalmazást kaptak, hogy az ipari és kereskedelmi élet minden megnyilvánulását ellenőrizzék és a jogosulatlanul látszó áremeléseket szigorúan torolják meg.

Nagyon jól tudjuk, hogy ennek a hatósági intézkedésnek a legfőbb tényezője az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság lesz. Közel 3 éves küzdelmünk folyamán sikerült az OKAB-nál bizonyos megértést elérni, miután bebizonyítottuk azt, hogy a kávéházak üzeme és jövedelmezősége egyáltalán alatta marad más iparágak jövedelmezőségének. Nekünk konjunktúránk nem volt és eladási áraink alatta maradnak a beszerzési cikkek és üzemköltségek drágulásának. A kávéiparpartestületnek vezetősége mindenkor szem előtt tartotta azt, hogy az üzemekben a legszigorubbantartassanak a legális haszon alapon történt ármegállapítások.

Ezt a megértést továbbra is fenn szeretnénk tartani és ez okból a következőkre hívjuk fel a kartársaink figyelmét:

Minden kartársunk üzemében a legnagyobb tákarékosságra törekedjék, hogy ily módon az árak emelése lehetőség szerint elkerülhető legyen.

Eladási árait mindenki a legpontosabb számítás alapján állítsa össze, pontos feljegyzések alapján mindenki számítsa ki tényleges regiekölt-

ségeit és az árak megállapításánál ezek figyelembe vételével járjon el. Ezen ármegállapítást megkönnyítendő, ipartestületünk árkiszámító bizottsága időről-időre számításokat eszközöl, amelyeket a Kávésok Aruforgalmi Részvénytársaságának üzlethelyiségében és az ipartestület irodájában közszemlére tesz ki. E kiszámított árak határáig ipartestületünk tagjainak védelmet nyújt, aki ezeknél magasabbat számít, a felelősséget is maga viseli és adott esetben azokért az illetékes hatóságok előtt helyt kell állnia.

Az árak egységes elbírálása érdekében figyelembe ajánljuk kartársainknak azt a körülményt, hogy a lehetőség szerint egységes típusban szolgáltatassák fel az egyes cikkeket. Így például a tejeskávé felszolgálása a legkülönbözőbb módon történik. Vannak kávéházak, ahol a kávéhoz habot csak külön csészébe és rendelésre adnak. Viszont más helyeken a kávéra rátesznek kisebb vagy nagyobb mennyiségű habot és az ily módon elkészített adagokat a legkülönbözőbb címeken és különféle árakon adják el. Feljelentések esetén az eladott áru minőségének és mennyiségének elbírálása nagyon nehéz, úgy, hogy minden hátrányos következményt elkerülendő, a legcélszerűbb, ha a tejeskávét mindenki hab nélkül szolgáltatja fel és a habot csak a vendég kívánságára külön adagban adja.

Ez a kiszolgálási mód megegyezik az OKAB felfogásával is, aki a habbal együtt kiszolgáltattott tejeskávé árának megállapításánál a tejszín-hab árának bekalkulását nem engedi meg.

Szükségesnek tartjuk még felemlíteni, hogy a nyers anyagok beszerzési árát mindenki pontosan jegyezze fel, a kifizetett számlákat gondosan őrizze meg, hogy ily módon mindenkor módjában álljon az iparüzőnek kalkulációja helyességét bebizonyítani. Nagyon fontos az üzleti könyvek vezetése, ez okból ismételtelen ajánljuk minden kartársunknak, hogy pontos feljegyzéseket és nyilvántartást vezessen.

Felhívjuk kartársainkat, hogy ezeket a figyelemzetezéseket szíveleljék meg, mert csak ezek betartása esetén áll módunkban őket az illetékes hatóságok előtt megvédeni. Minden különleges eljárásért vagy a fenti szempontok figyelmen kívül hagyásáért minden iparüző maga felel és el kell készülnie arra is, hogy amennyiben eljárását indokolni nem tudja, ipartestületünk előljárósága maga is kedvezőtlen szakvéleményt ily körülmények között kénytelen adni.

A Budapesti kávések Ipartestülete előljárósági ülése.

A nyári szünet dacára az aktuális teendők szükségessé tették az előljáróság újabb ülését. Ez a f. hó 11-én tartott meg Reiner Mór elnök vezetésével. Az ülés megnyitása után a jegyzőkönyv hitelesítésére Deák Elemér és Steiner József előljárósági tagok kérétek fel.

A napirend előtt Mészáros Győző az Erzsébet jeggyár magatartása tárgyában szólt fel, amely nem tartotta érdemesnek az ipartársulati átiratra válaszolni. Indítványozza, hogy a kávések ilyen eljárással szemben foglaljanak állást.

Steuer Marcell a »Pesti Hírlap«-ban megjelent közleményt említi fel, szükségesnek látja, hogy a jövőben a sajtó kellően informálva legyen. Elnök kijelenti, hogy az elnökség e kérdéssel behatóan foglalkozik és annak idején jelentést fog tenni.

Sachs Odön az ármegállapítás tárgyában szólt fel és célszerűnek véli, hogy előforduló esetekben az eljárás megindítása előtt az OKAB az ipartestület szakvéleményét kérje ki. Elnök megnyugtató felvilágosításokat ad e tárgyban.

Dr. Szlovák Pál iparhatósági biztos bejelenti, hogy a tanoncok bejelentése körül mulasztások történtek és figyelmezteti az előljáróságot, hogy hívja föl a tagokat a tanoncváltozások pontos bejelentésére, mert ennek elmulasztása súlyosabb következményekkel jár.

Az előljáróság a figyelmeztetést tudomásul veszi és a tagokat a bejelentési kötelezettségük teljesítésére szólítja fel.

A napirend előtti felszólalások után következett a napirend tárgyalása.

A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után bejelentíti titkár, hogy új tagokul beléptek: Hajós Samu (Központi szálloda kávéház), Aczél Győző (Európa-kávéház) és Ehrenfeld Dezső (Debrecen-kávéház). Üzletüket megszüntették és kiléptek: Schnürmacher Ignác, Herschkovits Ernő, Vadász József és Grossmann és Deutsch.

Elnök meleg szavakkal emlékezik meg Szeiffert Antalné halálózásáról és indítványára az előljáróság mély részvétét a jegyzőkönyvben örökíti meg. Szeiffert Antal meleghangú köszönőlevele tudomásul vétetett.

A lakbírrendelet végrehajtását és a már törvényerővel bíró kincstári részesedést titkár ismertette. (Az erre vonatkozó tájékoztatást lapunk más helyén közli).

Titkár bejelenti, hogy a békéltető bizottság munkástagjai választása f. hó 3-án megtörtént és így a békéltető bizottság működését legközelebb felveszi. Dr. Szlovák Pál iparhatósági biztos felvilágosításai után az előljáróság a bejelentést tudomásul veszi.

A munkaközvetítő jelentése, mely szerint július hónapban 2798 különféle kávéházi alkalma-

zott elhelyezést nyert, tudomásul vétetett.

A Magyar Orsz. Ettermi, Szállodai és Kávéházi Alkalmazottak Szövetsége beadványa és a munkaügyi bizottság jelentése felolvasása után, az előljáróság kimondja, hogy a munkaügyi bizottságot további lépésekre felhatalmazza.

A Főpincérek Országos Egyesülete az újságokra vonatkozó beadványa tárgyában az előljáróság elhatározza, hogy tekintettel arra, hogy a főpincérek javadalmazása szabad egyezkedés tárgyát képezi, az ipartestület ez ügyben nem avatkozhatik be, de a főnőkök figyelmébe ajánlja, hogy a főpincérek kérését méltánylással kezeljék.

A Szövegírók és Zeneszerzők Szövetkezetének átirata a zenész szakosztálynak adatott ki.

Több kisebb ügy elintézése után, elnök az ülést beérkeztette.

KÜLÖNFÉLÉK.

Személyi hír. Reiner Mór, ipartestületünk és részvénytársaságunk elnöke, szabadságáról visszaérkezett és az ipartestület és részvénytársaság ügyeinek vezetését átvette.

Eszküvő. Fest Hildegard, a Budapesti Kávések Áruforgalmi R.-T. tisztviselője f. hó 15-én tartotta esküvőjét Anders Károly főhadnaggyal a Deák-téri evangélikus templomban.

Kincstári házhásonrészesedés. Az 1922. évi XVII. t.-c. kihirdetésével egyidejűleg a magy. kir. Pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amellyel a kincstári házhásonrészesedés kulcsát az eddigi 20%-ról 60%-ra és amennyiben a folyó évi augusztus 1-ével életbeléptetett bérémeles az 1917. évi bér négyzesesét túlhaladja, további 20-20%-kal emelte fel. A felemelt kincstári részesedés kiszámítása a legegyszerűbben a következőképp történik. Az új házbér összegét elosztjuk az 1917. évi házbér összegével. Ha az osztásban maradék van, amennyiben e maradék a régi házbér 50%-ának felel meg, a hányados eggyel felemelendő, ha ennél kisebb, akkor ez az összeg figyelmen kívül marad. Az ily módon megállapított hányadosból egyet levonunk és az eredményezett számot 20-al megszorozzuk, ez a szám adja a kincstári részesedés százalékszámát. Minthogy a folyó évi augusztusi bérfizetés alkalmazása 20%-ot mindenki letézetett, ennek összege levonásba hozható. A kincstári házhásonrészesedés összege általában véve a lakbérfizetésre megszabott határidőben fizetendő le, a folyó negyedben pedig augusztus 15-ig.

**GRÓF SOMSSICH THAMÉR
BORGAZDASÁG RT.
TERÉZ-KÖRUT 9**

*Badacsonyi * Édes Badacsonyi*

 Páspöki uradalmi központi iroda Budapest V. Erzsébet u. 7.
Magyar palackbor különlegességek. — Telefon: 73-96 és 96-26.

Halálozás. A Budapesti Kávésok Áruforgalmi Részvénytársaságának érdemes tisztviselője, Fekete Mihály folyó hó 7-én hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 10-én nagy részvét mellett ment végbe.

Árak kifüggesztése. Figyelmeztetjük kartársainkat, hogy az árak kiírásának és kifüggesztésének kötelezettsége az étkezési üzemekre is vonatkozik. Ennélfogva minden ipariüzem köteles kivülről (sz. mbe-tűnő helyen az egyes cikkek eladási árait kifüggeszteni. E rendelkezés megszegése kihágás és súlyos retorzióval jár.

A fenyűzési forgalmi adórendelet módosítása. A m. kir. pénzügyminiszter f. é. augusztus 5-én kelt 128.553. sz. rendeletével, tekintettel a bor árának emelkedésére, a bor értékhatárát fel-emelte olyképp, hogy f. é. augusztus 15-től kezdve a belföldi bor — a gyümölcsbort is ideértve — csak abban az esetben esik fenyűzési adó alá, ha kiskereskedelmi ára meghaladja az alábbi értékhatárt:

- a) kémért bor literenként 100 K-t,
- b) palackbor, a palack árát is beleértve, 1 literes üveg á 120 K-t. Ez az értékhatár más ürtartalmu üvegre nézve aránylagosan átszámítandó.

Ez a rendelkezés a kávéházak szempontjából annyit jelent, hogy míg a fenyűzési időben (dél-után) minden cikk fenyűzési adó alá esik, addig a fenyűzési adómentes időben (délelőtt) a bor csak akkor esik fenyűzési adó alá, ha annak eladási ára a fenti értékhatárt meghaladja.

Az Országos Központi Arvizsgáló Bizottság a sörmérséssel foglalkozó üzemekben folyó hó 8-tól kezdődőleg legfeljebb a következő árakat állapította meg: 8 fokos palack 4,5 dl. forgalmi adóval 36.— K, fenyűzési adóval 39.— K, 11 fokos palack 4,5 dl. forgalmi adóval 45.—, fenyűzési adóval 48.— K, 14 fokos palack 4,5 dl. forgalmi adóval 54.— K, fenyűzési adóval 58.— K. — A személye ára folyó hó 7-től kezdődőleg viszontelárusítók részére 6 korona. Ennélfogva ezen naptól kezdve a személyéért a viszontelárusító forgalmi adóval együtt 6 korona 50 fillért, illetőleg oly üzemekben, amelyekben a kiszolgáltatásra kerülő cikkek fenyűzési forgalmi adó alá esnek, fenyűzési adóval együtt 7 koronát számíthat.

A kávéházi eladási árak közlése. Tekintettel a nap-nap mellett változó beszerzési árakra, ipartestületünk árkalkuláló bizottsága a kávéházi eladási árakat a jövőben sürűbben fogja megállapítani. E megállapítások eredménye a Budapesti Kávésok Áruforgalmi Részvénytársaságának üzlet-helyiségében elhelyezett hirdetőtáblán állandóan ki lesz függesztve és az érdeklődők azt az üzleti órák alatt betekinthetik.

A péksütemények eladási ára. A péksütemény eladási ára — 5,50 kor. beszerzési ár mellett — forgalmi adóval 6 K, fenyűzési adóval 6,50 K.

A szeszes folyadékok készletének újabb bejelentése. A szabadforgalomba átment megadóztatott mindennemű égetett folyadékok után, amelyek 1922. évi augusztus hó 21-ik napján 10 hektoliterfokot meghaladó mennyiségben bárkinél készletben vannak, a birtokos hektoliterfokonként 80 K kincstári pótrészesedést köteles fizetni. Ennélfogva mindazok, akik az 1922. évi augusztus 21-ik napján a szabadforgalomba már átment és pótrészesedés alá eső 10 liternél több alkoholt tartalmazó égetett szeszesfolyadék birtokában vannak, hogy legkésőbb 1922 augusztus hó 23-ik napjáig a folyadékkészlet mennyiségét és annak alkoholtartalmát, valamint azt a helyiséget, ahol az égetett szeszes folyadék tartatik, az illetékes pénzügyőri szakasznál — beszerezhető »Bejelentés« nyomtatvány használatával mellett — írásban két példányban jelentsék be.

Tanoncok bejelentése. A IV. kerületi előjáróság, mint az ipartestületek felügyelő hatósága, figyelmeztetést intézett ipartestületünkhez, a tanoncok nyilvántartása tárgyában. Eszerint minden munkaadó köteles tanoncaival a próbaidő elteltével ipartestületünkkel szerződést kötni, minden változást, a munkából való kilépést, eltávozást 8 napon belül bejelenteni. Aki e kötelezettségének nem felel meg, a törvény rendelkezései szerint bírsággal fog sújtatni. Felhívjuk kartársainkat, hogy a törvény eme rendelkezéseinek feleljenek meg, nehogy e mulasztásból rájuk súlyosabb következmények háruljanak.

Békeltező bizottság segédtagjainak megválasztása. Amint már lapunkban közöltük, a békeltező bizottság segédtagjainak megválasztása f. hó 3-án ment végbe. A választást dr. Szlovák Pál iparhatósági biztos vezette nagy körültekintéssel és eréllyel. Minthogy a különféle munkásérdekeltségek kompromisszumos tárgyalási eredménnyel nem jártak, a keresztényszocialista szervezet és Főpincérek Országos Egyesülete a választásban nem vett részt és az Éttermi, Szállodai és Kávéházi Alkalmazottak Országos Szövetsége jelölő listája egyhangulag ment keresztül.

Tőkeerős egyén

vagy érdeksoport kerestetik, mely **Dunavecse** község tulajdonát képezi

NAGYVENDÉGLŐ

emeletre huzását és modernné tételét huzamosabb idei használatért sajátjából eszközölte. Dunavecse járási székhely, adóhivatala, bírósága, polgári iskolája, vasúti és kétféle gőzhajó-állomása van, látogatott nyaraló és fürdőhely. Erdeklődők forduljanak

Dunavecse község előljáróságához.

Dreher Antal
serfőzdéi R. T. Kőbánya.

TELEFON: JÓZSEF 58-11

DREHER-COGNAC

Special-, ***, V. S. O.-Cabinet

Városi iroda:
VIII., Mátyás-tér 15.

TELEFON: JÓZSEF 25-21

Budapesti Kávésok Áruforgalmi Részvénytársaság.

Rovatvezető: Molnár Gyula igazgató.

Üzleti és irodai órák d. e. 8 - 12. Telefon József 92—77
Kávépörkölő.

A Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt. az ipartársulati házban egy a legmodernebbül felszerelt elektromos hajtásra berendezett gázüzemű kávépörkölő-berendezést állított fel, mely üzem felszerelési munkái most vannak befejezés alatt. Természetesen a kávésság részéről ezen pörkölőüzemmel szemben a legnagyobb érdeklődés mutatkozik, rövidesen tehát vállalatunk már abban a helyzetben lesz, hogy állandóan friss pörkölt kávéval állhat a kávésság rendelkezésére és a pörkölőüzem beállításával az összkávésság bekapcsolása folytán már most meg fognak szünni azok az anomáliák, melyek a kávépörkölés körül a budapesti piacon hosszú idő óta fennállnak. Vállalatunk különben módot fog nyújtani a kávésságok arra, hogy a nyers állapotban vásárolt kávé minimumális, igazságtalanul csak a regienket fedező költségmegtérítése ellenében kívánságukra saját maguk üzemünkben megpörkölhessék.

Bor.

Ertesítjük feleinket, hogy a váci püspökség borpincészetének borait bevezettük.

Hordók, demionok vásárlása.

Szükségünk van nagyobb mennyiségű kifogástalan állapotban lévő üres hordókra, demionokra és egyéb üres edényekre. Amennyiben tehát feleink ilyenek felett rendelkeznek és azokat eladni szándékoznak, szíveskedjenek ezt nálunk bejelenteni.

Főpincérek Országos Egyesülete.

A Főpincérek Orsz. Egyesülete f. é. augusztus hó 8-án társasvacsorát tartott, mely alkalommal Reichhardt György, a genfi szövetség elnöke felolvasást tartott a müncheni kongresszuson történetéről és szerzett tapasztalatairól.

A vacsorán résztvettek az egyesületi tagokon kívül a genfi szövetség tagjai, a keresztényszociális, valamint a szállodai-, éttermi- és kávéházi alkalmazottak szövetsége képviselőiben Pajor Rudolf szövetségi titkár.

Az ünnepélyes est díszül szolgálta a szép számban megjelent családtagok hölgykoszorúja.

Hajdu Vilmos egyesületi elnök meleg szavakkal üdvözölte külön-külön a megjelent frakciók képviselőit s felkérte a megjelenteket, hogy a felolvasás tartamára a külön teremben helyezkedjenek el.

Reichhardt György szólásra emelkedvén, másfélórás előadása általános tetszést aratott.

Az előadó, kinek szakszerű s minden tekintetben kiváló beszéde nagy hatással volt, meleg és zajos ünneplésben részesült.

A felolvasás után a megjelent ijtásig táncra perdült, s különösen Hajdu Ella operatag remek táncgyönyörködtette a tagokat.

Horváth Nándor Löwenstein M. utóda
Évtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőinek és kávéházainak állandó szállítója, IV., Türr István-utca 7. Telefon: 11—48.

Elite-márka

Fiume Cognac Medicinal

„Fiume” szójegyre különösen ügyelni!

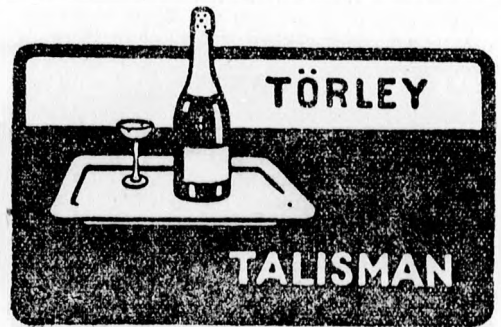
Adriatika RT.

Iroda: Budapest, I., Fehérvári-út 9.
Telefon: József 88—09.

AJÁNLJA A LEGUJABBAN KÉSZÜLŐ KÜLÖNLEGES
DESSERT-SÜTEMÉNYEIT, KÜLÖNLEGES

Tortáit és csomagolt Csokoládé - különlegességeit
a legutányosabb vizonteladési árak mellett. Telefon 170—46.

Minden előkelő kávéházban
a nyári idényben

Gusy-féle hűsítő italokat
a vendégeknek felszolgálnak